Raül GARRIGASAIT*La ira*

Barcelona: Fragmenta editorial, 2020, 72 p., 9,90 €

La ira ocupa una posició especial entre els set pecats capitals. Fins i tot el Déu del l'Antic Testament no se n'escapolia: quan els israelites, mers mortals, expressaren el seu desencant amb l'ermàs que havien de creuar després de ser alliberats d'Egipte, el Senyor va condemnar-los a vagar pel desert durant quaranta anys, perquè cap membre d'aquella generació no pogués veure la Terra Promesa. Tanmateix, la ira no és només el poder de la riuada destructiva que arrasa relacions i pro-

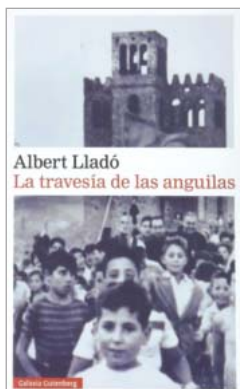
jectes, sinó també la força creativa que reclama el naixement d'un nou món de les cendres del vell. Dante apuntava a aquesta dualitat quan definia la ira com un afany per la justícia convertit en una croada cega i perversa contra el món sencer. Amb la publicació de l'assaig *La ira*, que forma part de la sèrie *Pecats capitals*, Raül Garrigasait (Solsona, 1970) s'afegeix a la tradició del mestre florentí i s'enfronta amb aquest contrincant, tan primitiu com sempitern. Mentre descriu com la ira ha esdevingut objecte d'estudi al llarg de la història, ens convida a reflexionar sobre la seva capacitat per desballestar la racionalitat contemporània que creïem haver assolit.

Victor KLEMPERER*Cultura: el vell i el nou humanisme*

Barcelona: Publicacions de la Universitat de Barcelona, 2020, 216 p., 15 €

Aquesta traducció recull dos assajos del romanista i dietarista Victor Klemperer (Landsberg an der Warthe, Prússia, 1881 – Dresden, Alemanya, 1960), en què l'autor reflexiona sobre el futur de la cultura alemanya i l'humanisme occidental després de l'ensorrada perpetrada per la barbàrie nazi. Klemperer va créixer en una de les moltes famílies jueves assimilades de la seva època, i la seva fe en l'alemanysitat era tal que es va convertir al protestantisme,

la religió estatal, per poder accedir a un ofici acadèmic. Les capgirades dels anys 1930 li van esquerdar aquesta il·lusió: segons la llei nazi, Klemperer era jueu. Després de l'ascens de Hitler, Klemperer va observar: «Tot el que considerava antialemany —la brutalitat, la injustícia, la hipocresia, la hipnosi massiva, fins i tot l'embraguessa— tot això floreix al meu voltant.» Confinat a Dresden durant la guerra i testimoni del bombardeig de la ciutat, va documentar la cruesa dels fets que va viure. Els escrits inclosos a *Cultura: el vell i el nou humanisme* són, en part, un intent de clamar per un humanisme que pogués fer front al feixisme, que l'autor ja entenia com una amenaça constant.

Albert LLADÓ*La travesía de las anguilas*

Barcelona: Galaxia Gutenberg, 2020, 128 p., 15,50 €

Com és ben sabut entre els barcelonins, la imatge de la Barcelona pròspera, clara, jovial i banyada pel mar (per parafrasejar Eduardo Mendoza) que somriu als turistes des dels anuncis de viatges no representa fidelment les vivències de tots els seus ciutadans. La combinació de les onades d'immigració i la fracassada política urbana de l'època porciolista van portar a l'existència de comunitats que, tot i formar part del teixit de la ciutat, no gaudien de la seva centralitat ni de les

seves oportunitats. La nova novel·la d'Albert Lladó (Barcelona, 1980), *La travesía de las anguilas*, retrata una d'aquestes zones, Ciutat Meridiana, en l'època dels Jocs Olímpics. Els seus protagonistes són una colla d'adolescents que es reuneix per fullejar els números de la Biblioteca de los Jóvenes Castores i, a través d'aquestes lectures, aprèn a construir una interpretació pròpia dels seus carrers i dels seus veïns. L'obra de Lladó pren un to sincer i realista que presenta les condicions desfavorides de la Zona Nord dels anys 90 mentre defuig d'ensucrar-les, i rebla que la construcció de la memòria d'una ciutat també depèn indiscutiblement dels residents dels seus barris més ignorats.